

Reserapport ICOM-CC WOAM kongress i Florens 16-20 maj 2016

Resebidraget gjorde det möjligt för mig att delta i 13:e ICOM-CC Wet Organic Archaeological Materials (WOAM) kongressen 16 till 20 maj 2016 i Florens, Italien. Jag presenterade en poster *Re-conservation of glycerol conserved Oseberg ropes* som byggde på ett projekt som jag gjorde under min praktik inom Saving Oseberg-projektet på Kulturhistoriskt museum, Oslo, Norge.

WOAM är en av ICOM-CCs working groups och som namnet anger fokuserar gruppen på konservering av vattendränkta arkeologiska föremål av organiska material som trä, läder, ben och fibermaterial som rep och textil. Under kongressen presenterades mer än 70 föredrag och ca 15 postrar. De 125 deltagarna var från stora delar av världen även om deltagare från de europeiska länder dominerade.

Detta var min första WOAM-kongressen men många hade varit med flera gånger. Under pauser och utflykter fanns det gott om tillfällen att knyta och återknyta kontakter med kollegor vilket är en viktig del av alla kongresser.

Under kongressen presenterades det nyinstiftade WOAM Lifetime Achievement Awards. Utmärkelsen tilldelades tre välförtjänta konservatorprofiler, Jim Spiggs, Cliff Cook och Per Hoffmann. Två av herrarna var närvarade och kunde ta emot utmärkelsen och hyllningar.

Under den första dagen, måndagen, låg fokus bland annat på in situ bevaring dvs återbegrava föremål eller bevara utan att flytta. Det skulle lösa de logistiska problem som kommer när stora mängder vattendränkt trä grävs upp av arkeologer. Det kan röra sig om anläggningstimmer, skeppsvrak eller annat. Men materialet behöver övervakas och i utsatta miljöer, som i strömmande vatten och salta hav, kan täckning och någon sorts skydd behövas. Flera föreläsningar redovisade resultat av uppföljningar av in situ-bevaring på land och i vatten.

På eftermiddagen presenterades det delvis lösta historiska mysteriet med Captain Sir John Franklins försvunna arktiska expedition. Det ena av de försvunna skeppen HMS Erebus hade hittats några år tidigare. Föreläsningen beskrev även upptagningen och konservering av föremål i fält under tuffa förhållanden. Mycket spännande.

Under tisdagen låg fokus på andra organiska material än trä. De två första föredragen handlade om olika aspekter av nedbrytning av ben efter utgrävning. Eftersom mitt examensarbete under utbildningen gällde detta tyckte jag det var mycket intressant.

Under dagen var det även föredrag om konservering av rep. Detta är ett svårhanterligt material som påminner om trä i sin materialsammansättning men även om textila tekniker. Föredragen gav delvis olika men inte motstridiga förslag på hur föremålen bör hanteras. Även dessa föredrag var mycket intressanta. Jag kunde en del av de frågor jag fick om min poster till dessa.

Dagen avslutade med en kort rundvandring i Florens arkeologiska museum och välkomstdrink i trädgården där det serverades rikligt med italienska delikatesser.

Under onsdagens *Ethics & Case Studies*-rubrik ställdes i en föreläsningen frågan om det var möjligt och rimligt att konservera en 31 meter lång romersk båt på två år. Svaret var att den blev konserverad på utsatt tid med vissa tämligen brutala åtgärder som att dela upp båten i mindre delar. Åtgärder som dessa har, och kommer att fortsätta, att diskuteras.

På eftermiddagen var det dags för utflykt till Pisa. Det berömda lutande tornet ignorera till förmån konserveringsateljé och utgrävda romerska skepp. I ateljén fanns exempel på arkeologiskt trä som konserverats med olika metoder att studera och diskutera.

Under torsdagen presenterades i flera föredrag den fortsatta forskningen inom Saving Oseberg-projektet och AcRo, ett samarbetsprojekt mellan några europeiska forskargrupper. Till stor del presenterades avancerad forskning för att lösa de problem som finns med alunkonserverat trä. Det populäraste föredraget visade en time laps-film av träprover som konserverats på olika sätt. Dessa hade placerats i en låda och utsatts för en relativ luftfuktighet (RF) som växlade mellan 30% och 80% samt en hög temperatur. Filmen visade hur alunkonserverat trä smulades sönder i denna tuffa miljö. Det är alltid intressant att se de skadliga processer som man försöker undvika med en korrekt förvaring.

Under fredagen, den sista dagen, handlade en föreläsning om ett projekt att återanvända PEG-lösning. Tillvägagångssätt beskrevs liksom de analyser som krävdes och kostnader. Föreläsningen var speciellt intressant eftersom flera föreläsare under veckan hade beskrivit de logistiska problem som uppkommer med stora föremål som behöver en lång behandling. Senare redovisades uppdaterade resultat från *The International Comparative Wood Treatment Study WOAM Fremantle 1987 – Trondheim 2012*. Ett resultatet var att PEG400 inte borde användas för konservering av vattendränkt. Detta ledde till vissa diskussioner. Det diskuterades även behovet av kommunikation mellan forskare och praktiskt arbetande konservatorer. Problemet med avstånd mellan teori och praktik finns inom flera områden, även utanför kulturvårdsektorn. Någon lösning framkom inte under denna diskussion.

Kongressen avslutades med det obligatoriska fotot på deltagarna uppställda på gräsmattan.

Sammanfattningsvis var det en givande och stimulerande kongress i vacker miljö med trevliga personer.

Emma K Emanuelsson
Konservator
Stockholm 18 juli 2016